
Zpravodaj

**SMIŘIC, RODOVA
a HOLOHLAV**

17. prosinec 1999

4

300 let kostela ve Smiřicích

Šternberkové na smiřickém panství

Vážení spoluobčané,

členové městského zastupitelstva a všichni pracovníci městského úřadu vám přejí příjemné prožití vánočních svátků a do nového roku s magickým číslem 2000 hodně zdraví, spokojenosti a úspěchů v osobním životě i v podnikání.

INFORMACE Z RADNICE

Z jednání městského zastupitelstva

- MR vzala na vědomí souhlas přednosty OkÚ v Hradci Králové se jmenováním pí Vítězslavy Klůzové tajemnicí Městského úřadu ve Smiřicích. Na základě její rezignace na funkci členky městské rady a členky městského zastupitelstva prohlásila za nového člena MZ (*pozn. na základě výsledku komunálních voleb*) p. Pavla Brože – zastupitelem se stal po podpisu předepsané slibu.

Vzhledem k rezignaci předsedkyně kontrolní komise jmenovala MR na tuto funkci člena této komise p. Miloslava Koudelku. Současně jmenovala členem finanční komise p. Ladislava Kopáče.

- Za členku městské rady byla navržena pí Věra Smékalová a MZ ji hlasováním schválilo.
- MZ schválilo obecně závaznou vyhlášku města Smiřice č. 2/99 o udržování čistoty veřejných prostranství, čistoty ovzduší, o chovu zvířat atd. v rozsahu předloženého návrhu.
V diskuzi byla zdůrazněna potřeba nejvhodnější formy seznámení občanů s touto vyhláškou.
- Na základě doporučení MR a s ohledem na současnou situaci společnosti „Smiřický hrnec“ MZ vyslovilo souhlas s vystoupením města z této společnosti.

- MZ hlasováním revokovalo usnesení MZ ze dne 21. 1. 1998 – bod č. 6 – využití pozemku mezi velkým stadionem a Stanicí technické kontroly. Tento pozemek byl původně určen pro rozšíření sportovní zóny. Podle rozhodnutí z roku 1998 měl být tento pozemek využit na stavební parcely.
- MZ projednalo a odsouhlasilo na základě předložených znaleckých posudků soudních znalců v oboru vodního hospodářství (ing. Hemerka, ing. Jarolímek, ing. Vašák) rozsah a výši majetku vkládaného městem do a. s. Vodovody a kanalizace Hradec Králové ke dni 1. 1. 2000:
  - vodovod Smiřice, vodovodní síť na katastru města a podíl na zdrojové části skupinového vodovodu v hodnotě 20,000.000,- Kč
  - kanalizace Smiřice, kanalizační síť na katastru města a podíl na společné čistírně odpadních vod v hodnotě 13,000.000,- Kč

MZ vyslovilo souhlas s textem prohlášení, kterým město převádí dnem úpisu na a. s. VAK Hradec Králové vlastnická práva k tomuto majetku.

MZ souhlasilo i s návrhem smlouvy o zrušení zájmového sdružení „ČHS Ekovoda“ ke dni 31. 12. 1999. Důvodem zrušení je vstup všech tří obcí tohoto zájmového sdružení do a. s. VAK Hradec Králové ke dni 1. 1. 2000.

- Pro zajištění autobusové dopravní obslužnosti okresu Hradec Králové je uvažováno se založením obecně prospěšné společnosti měst a obcí. Podmínkou pro případné založení je bezplatný převod majetku státního podniku ČSAD Hradec Králové na tuto společnost v rámci jeho privatizace. S ohledem na změnu systému dotací a uvažované transformace stávajících OkÚ bude v budoucnu v podstatné míře ležet problematika dopravní obslužnosti regionu na obcích a městech.

MZ tuto problematiku zvážilo a předběžně souhlasí se vstupem města do takto připravované společnosti. Konečné stanovisko zaujme po schválení stanov a bližších podmínek činnosti společnosti. Pracovní návrh stanov a návrh zakládací smlouvy byl členům zastupitelstva pro informaci předložen.

- Na základě hlasování MZ odstoupí město od smlouvy dne 30. 5. 1997 s firmou Reuter o pronájmu pozemku p. č. 63 o výměře 222 m² a st. p. 26n o výměře 895 m². Důvodem odstoupení je neplacení nájemného.
- MZ projednalo a odsouhlasilo navýšení rozpočtu kapitoly veřejné osvětlení o částku 52.500,- Kč – slavnostní osvětlení Smiřic – rok 2000. Celková hodnota kapitoly osvětlení tedy činí 1,425.500,- Kč.
- MZ odsouhlasilo v návaznosti na dotace získané od OkÚ Hradec Králové, příjmy z pronájmu veřejných prostranství a VHA ve výši 1,715.000,- Kč úpravu rozpočtu města na letošní rok v příjmové i výdajové části. MZ tak rozhodlo podle návrhu vedoucí ekonomického odboru ze dne 2. 12. 1999. Příjmová i výdajová část rozpočtu města se upravuje z 39,630.000,- Kč na 41,345.000,- Kč a rozpočet zůstává rozpočtem vyrovnaným.
- MZ projednalo a schválilo návrh rozpočtu na rok 2000 společně s předloženým seznamem akcí určených k realizaci nad rámec provozních nákladů ve výši 12,392.000,- Kč. Příjmy se skládají z hodnot garantovaných a dále z předpokládaných dle praxe předcházejících let. Obdobně je stanovena skladba výdajů.

Přebytek hospodaření ve výši 11,815.000,- Kč bude převeden do příjmové části. Po této úpravě činí příjmová i výdajová část rozpočtu 40,208.000,- Kč a rozpočet se stává rozpočtem vyrovnaným.

- MR na základě předchozích informací předložila MZ k odsouhlasení návrh smlouvy o spolupráci Smiřic s městem Boguszów Gorce – Polsko. Text smlouvy bude odsouhlasen po dokončení jazykových úprav.

Obsahem smlouvy mezi oběma městy je vyjádření společné vůle ke spolupráci na úseku kultury, osvěty, propagace, rozvoji turistiky i hospodářského potenciálu. Kromě jiného by se jednalo o vzájemnou informovanost o důležitých výročních, akcích, událostech, účasti na oslavách města, popularizaci obou oblastí organizováním výletů, letních táborů a výměnou školní mládeže.

Podepsaná smlouva by přispěla k regionální spolupráci, která by byla podpořena i získáním grantů od EU.

Z jednání rady:

- MR na základě požadavku oddílu Junák Smiřice souhlasí s umístěním vývěsní skříňky na domě města (obchod pí Slušíkové). Dále poskytla příspěvek na ceny pro cyklistický závod dětí v parku.
- MR odsouhlasila poskytnutí částky 4 000,- Kč pí ing. Rachotové na nezbytnou údržbu zařízení psiho útulku, který provozuje na svém dvoře.
- MR rozhodla o poskytnutí příspěvku sociál. charitativní společnosti pro přestárlé občany Hospic Červený Kostelec ve výši 5 000,- Kč.
- MR rozhodla o úhradě faktury za elektrický otop DDM ve výši 33 349,70 Kč. Úhrada je čerpána v rámci rozpočtu tohoto zařízení.
- Na základě připomínek občanů se MR zabývala možností pálení ohně ve Smiřicích – večer 30. dubna (čarodějnice). Akce by mohla být uskutečněna, pokud se podaří vytipovat vhodné místo.
- V souladu s požadavkem správního odboru a životního prostředí a po získání dotace z fondu životního prostředí ve výši 80 % nákladů (tj. 390 tis. Kč – celkové náklady by činily 487 tis. Kč) souhlasí MR s provedením ozdravení prostoru zámeckého parku v r. 2000. Město by se na této akci podílelo příspěvkem 97 tis. Kč.
- MR souhlasí s tím, aby byla na území našeho města koordinovaně s ostatními subjekty provedena deratizace.
- MR vzala na vědomí informaci o provedení soupisu uměleckých děl a prací ak. sochaře p. Milana Knoblocha, které budou v souladu s uzavřenou kupní smlouvou v budoucnu převzaty městem Smiřice. Určení děl do předmětu smlouvy provedl prodávající. Sbíрка těchto děl je dle přání p. Knoblocha a v souladu s ustanovením čl. IV. smlouvy i nadále umístěna v jeho ateliéru v Praze.
Část sádrových děl – modelů – dle soupisu – se nachází u správce díla p. ing. Kupky za účelem provedení popisu a příslušného zařazení. Předané 3 busty jsou umístěny na MěÚ a inventarizovány.
- MR odsouhlasila převod nájmu „hospody“ v Rodově ze zemřelého p. Škarytky na pí Věru Hofmanovou.
- MR rozhodla o vymáhání pohledávek za odprodej bytů vyšších jak 20 tis. Kč, neuhrazených do 10. 11. 1999, soudní cestou. Toto rozhodnutí se netýká dlužníků, u kterých došlo k dohodě o náhradním termínu úhrad.
- MR rozhodla na základě návrhu stavebního odboru o umístění vývěsní desky – tabule – při pravém chodníku silnice do sídliště z ulice Palackého.

- MR se zabývala postupným odstraňováním vrchního – již nevyužívaného – vedení telefonní sítě ve městě. Dohodnutý termín – postupně listopad, prosinec 1999.
- MR projednala a odsouhlasila návrhy smluv na vypracování územního plánu rozvoje pro Smiřice a Rodov předložené arch. Králíkem. Dokumentace bude vypracována v I. pololetí 2000.
- MR jmenovala výběrovou komisi na zpracování projektové dokumentace pro akci „Plyn Rodov“.
- MR rozhodla, že na r. 2000 nebude již uzavřena smlouva na pronájem prodejní plochy na tržnici u přístřešku prodejny „U Brožů“ vietnamským obchodníkům.
- MR souhlasila se zpevněním plochy u výlohy domu p. Vajnliha, který úpravy provede na svůj náklad.

Vybráno z podkladů pro zasedání městského zastupitelstva dne 9. 12. 1999

Rok 2000 je zde (přede dveřmi)

*Každý z nás, hlavně z řad dříve narozených, si určitě ještě nedávno kladl otázku, zda se dožije tohoto krásného letopočtu. Dnes už zbývá do jeho příchodu jen pár dní, říkáme si – **povedlo se!***

Při podobných příležitostech zpravidla následuje výčet úspěchů, někdy případně i neúspěchů. Nemyslím si, že je to až tak důležité. Kdo chtěl a chce pravdivě vidět, vidí a ví. Snad nebude na škodu alespoň pár slovo tom, co bude v příštím roce.

Nejdůležitějším úkolem pro nás zůstává rekonstrukce vozovky a chodník v ulici Dlouhé. Tato investice ve výši 3,5 milionu Kč pohltí téměř všechny naše finanční prostředky. Nenadále a nepředvídaně vyvstal problém v zásobování „školního statku“ elektrickou energií. Pro obec to znamená v příštím roce další vydání ve výši 150 tisíc korun.

Zbytek peněz, které v pokladně zůstanou, bude použit na údržbu a provoz ostatních zařízení obce. Víím, že je to málo, ale bude-li se obecní pokladna plnit více a lépe, pak nebude problém vydat peníze i na další akce sloužící ke zlepšení stavu chodníků a zeleně. Mohlo by se pak přikročit k realizaci i dalších akcí, které by sloužily ke spokojenosti občanů.

Co bych přál do příštího roku?

Mimo neustále opakovaná přání o plné obecní pokladně a spokojenosti občanů bych měl ještě jedno velké přání. Přál bych si, aby se v naší obci našel jeden nebo více občanů, kteří by do tohoto krásného Zpravodaje (na jehož titulní stránce je uvedeno i jméno naší obce) napsali za sebe i za obec pár řádků – abych sem nepsal stále jen já sám. Bylo by velmi dobré, kdyby se našel a přihlásil někdo, kdo by psal obecní kroniku. Je totiž veliká škoda, že po panu Vojtěchu Prokopovi se zatím nenašel nikdo, kdo by ve vedení kroniky pokračoval.

Potud má přání pro příští rok.

A nyní za všechny zastupitele i za sebe přeji všem občanům krásné a spokojené Vánoce. V příštím roce, který je mimořádný svým číselným vyjádřením, přeji všem mimořádně pevné zdraví, mimořádnou spokojenost a radost ze všeho konání.

Děkuji všem, kteří se podíleli a podílejí na pěkném vzhledu naší obce, za upravenost domů a zahrádek, za úpravu rabátek, za čistotu chodníků a celého našeho okolí.

Ještě jednou přeji všem vše nejlepší a děkuji.

Miroslav Hlava, starosta Holohlav

9 u dějinách Smiřic

1699

300 let kostela ve Smiřicích (1699–1999)

Letošní čísla Zpravodaje byla věnována 300letému výročí založení kostela u nás ve Smiřicích. I tentokrát vás pozvu na „procházku“ do kostela. Protože však jeho přímá návštěva není stále ještě možná, použiji při svém „průvodcovství“ o interiéru a vybavení kostela práce Emanuela Pocheho z roku 1937 a Josefa Zemana z roku 1910:

Hlavní oltář

Plochá, nástěnná, dřevěná architektura, mramorovaná, lemující hlavní obraz. Rakvovitá tumba (slovo tumba má dva významy: 1. kamenný náhrobek v podobě čtyřbokého hranolu, 2. v tomto případě vyvýšená schránka pro tělesné pozůstatky) se zlacenou mřížkovanou kartuší na přední ploše. Na tumbě zavírací zlacený tabernákl (sanktuárium – svatostánek) s volutovými pilastry na hranách, nahoře řezaný rokokový zlacený rám s obrazem Madony s dítětem, kopie nebo přemalovaný originál pozdně gotický. (Původně v zámku, zde umístěn r. 1747.) Nad tumbou plochá dřevěná, štukovaná architektura, rámuje obraz Klanění tří králů, signovaný: Petrus Brandl pinx. 1727. Po stranách obrazu, na konsolách, zdobených na přední straně andílčímí hlavičkami, sochy sv. Joachima a sv. Anny. V nadživotní velikosti, dřevěné, bíle štukované. Autoři Josef a Jiří Pacákové. V plochém nástavci prolomena uprostřed osmicípá hvězda, nad ní plastická skupina Boha Otce a andílků s festony (pozn.: visící ozdoba, závěs většinou z umělých květín, listů nebo ovoce). Celek kolem r. 1727.

Postranní oltáře

Oltář sv. Jana Nepomuckého: Dřevěná, štukovaná architektura s diagonálními pilastry, oblamovaným kladím, ve středu oltáře vypjatým a zakrytým kartuší, drženou andílky. Nástavec plochý s volutovitě stočenými křídly a reliéfem andílka ve středu. Uprostřed oltáře obraz Glorifikace světce. Sign. Carlone 1724. Po stranách dřevěné, bíle natřené sochy sv. Václava a Prokopa – z roku 1755.

Oltář P. Marie Růžencové: Stejná architektura a výzdoba. Obraz Madony, podávající růženec sv. Dominikovi, od Ondřeje Maywalda z Hradce Králové z roku 1755. Po stranách dřevěné sochy sv. Víta a Zikmunda. Oltář pochází ze stejné doby jako oltář předchozí.

Oltář sv. Blažeje: Na rakvovité tumbě je mramorový sokl s vypjatou římsou. Na vrcholu vázy. Na soklu oválný obraz světce, uzdravujícího nemocnou dívku. Na tomto obraze je patrný vliv Petra Brandla. Na konzole s rokokovou kartuší pod baldachýnem bývala zasklená skříň s oblečenou soškou Jezulátka – z poloviny 18. století.

Kazatelna: Visuté řečniště s volutovými pilastry ve dvou polích. Na čelné ploše zlacená kartuš s reliéfem Mojžíše, přejímajícího desky. Nadhlaví zdobeno štukovou draperií. Stříška prohnutá, s čabrakami, ve vrcholu symbol Boha Otce. Detail rokokový – polovina 18. století.

Oratoře: Pro panstvo a ostatní privilegované osoby bylo upraveno 6 oratoří. Oratoř pod kruchtou byla určena pro pány ze zámku, kteří mohli do kostela přicházet galerijní chodbou spojující kostel se zámkem.

Varhany: Jsou pseudobarokní a v současné době jsou v odborné restaurátorské dílně.

Lavice: V kostele je 12 dubových lavic přibližně z roku 1700. V čelech jsou pilastry. Pole jsou olištovaná, ve výplních a na postranicích vyřezávaná dekorace květinová a ovocná, propletená akanty.

Dveře: Pocházejí z doby kolem roku 1700. Jejich vnitřní kování a zámek jsou zdobeny tepanými motivy akantů.

Kněžiště: Zábradlí kněžiště je segmentovité, barokní, prohnuté, balustrové z doby kolem roku 1700. Kříž dřevěný, polychromovaný, postava je v nadživotní velikosti – vznik po roce 1700.

Monstrance: 1. Stříbrná, zlacená, 60 cm vysoká. Její noha vykrajovaná, s tepanými rokokovými ornamenty a hrozny. Pod nohou je tabulka s nápisem: sLib WilkonaLI W tegto sWatostl WaClaw sChefferIn s Chotl sWav annoV ke CapLI sMrzlkz k Werzegne pobožnostl WgernlCh geho (pozn.: velká písmena jako římské číslice vyjadřují po sečtení letopočet – vychází rok 1802). Nodus (pozn.: kulovitý článek na dřívku bohoslužebných nádob) vázovitý, pod září je volný dvoulist. Na září osmiúhelné dvojí rámeček. Vnější z andílků, klasů a hroznů, ve vrcholu baldachýn a reliéf Boha Otce. Na dolním okraji holubice, kniha a na ní ležící beránek. Vnitřní rám je posázen umělými drahokamy, vrouben paprsky.

2. Dřevěná, zlacená, 45 cm vysoká – z roku 1786. Noha oválná, rozdělená ve čtyři pole. Nodus vázovitý. Dvojitá vykrajovaná kartuše.

Lampa na věčné světlo: Mosazná, stříbřená, na každé straně tepaná rokoková kartuš z 2. poloviny 18. století.

V průčelí kostela stál od roku 1818 dřevěný kříž, který byl roku 1883 nahrazen kamenným. Tradice mluví o tom, že u kostela stával pranýř.

Marie Terezie ze Šternberka založila r. 1715 (bylo jí teprve 16 roků – to jí zřejmě musel někdo poradit) nadaci zvanou gastheimskou^{*}). V roce 1756 založila Bratrstvo sv. růžence a ustanovila místo zvláštního kněze růžencového, tzv. zámeckého kaplana. K dotaci ecclesiae confraternitatis a k výživě světského kněze růžencového upsala v roce 1747 400 zl. Bratrstvo růžencové bylo zrušeno roku 1784. Jmění 14.892 zl. rozdělila c. k. česká státní účtárna takto:

- na mše, prádlo a lampu 814 zl.
- náboženskému fondu 6175 zl.
- k vydržování učitele 1645 zl,
- školnímu fondu 3130 zl.
- ústavu pro chudé 3130 zl.

Mimo to Marie Terezie darovala kostelu paládium hraběcí rodiny – obraz Bohorodičky. Lidé tomuto obrazu, umístěnému na hlavním oltáři pod velkým obrazem Petra Brandla, říkali „Smiřická P. Maria“ (také Smiřická Madona – paládium bylo podrobně popsáno ve Zpravodaji č. 3/1988). V roce 1724 dala Marie Terezie postavit v kostele postranní oltář s obrazem sv. Jana Nepomuckého. Roku 1740 nechala hraběnka svým nákladem postavit nedaleko kostela (u zdi parku – nyní je tato socha na západní straně kostela) „k mravnímu povznesení poddaných, kteří málo zbožnosti jevíli“ sochu Jana Nepomuckého – na podstavci jsou znaky Paarů a Šternberků.

Do roku 1881 Smiřice neměly svůj vlastní hřbitov. Zemřelí byli za zvýšený poplatek pochováni na hřbitově v Holohlavech^{**}). Jako zajímavost lze uvést, že v době stavby josefovské pevnosti zřízen ve Smiřicích za zámkem směrem k Čibuzi (v tzv. „malé oboře“) provizorní polní hřbitov a polní kaple. Oboje bylo zrušeno až roku 1825.

^{*)} Kromě této nadace existovala nadace Karla Mayvalda z r. 1758, nadace Jiřího Valáška, barona Liebiga a E. Malburga. Císař Josef II. zrušil Bratrstvo Růžencové a jeho jmění bylo odevzdáno r. 1790 administraci státních statků a pojištěno zemskými deskami.

^{**)} Pohřbívání i jiné církevní obřady byly konány v Holohlavech. Zámecký farář byl pouze fundatistou. Roku 1811 (za děkana p. Bernarda Vorlíčka) bylo konsistoří vyhověno, aby také odpolední služby Boží (Požehnání) byly ve Smiřicích konány. Obec se musela uvolit, že uhradí výlohy. Od roku 1877 se uskutečnila slavnost Vzkříšení a Božího těla ve Smiřicích – ale za vedení duchovenstva holohlavského. Smiřice se hodně snažily o osamostatnění v církevních záležitostech. C. k. guberniální ředitelství nejvyšších fondů ve Vídni rozhodlo roku 1892 takto:

1. musí býti zachováván privátní charakter zámeckého kostela ve Smiřicích,
2. vykonávání farních funkcí nepřísluší dle nadační listiny gastheimské zámeckému fundatistovi,
3. holohlavský děkan může kromě zavedených slavností (Božího těla, Vzkříšení, posvícení, pouť) sloužit requiem za zemřelé, křtít, oddávati snoubence pod podmínkami, jež vyvolávají poměry místní (zámožnost svědků, čas školní, funkce při faře a vůle děkana).

Prameny:

Emanuel Poche: Soupis památek historických a uměleckých v okrese královédvorském (Praha 1937)

Josef Zeman: Z pamětí Smiřic (1910)

(mv)

1699

Šternberkové ve Smiřicích

Šternberkové nebyli jen ve Smiřicích. Páni ze Šternberka je starý šlechtický rod, který měl více větví, jejichž příslušníci byli usazeni na různých místech Čech i Moravy. Ve svém znaku měli tzv. mluvící znamení – hvězdu – německy Stern. Hrady těchto pánů byly tedy označovány názvem Stern-berg, z čehož po počestění vzniklo označení rodu – Šternberkové.

Šternberská hvězda bývala kreslena, tesána či ryta zpravidla jako osmicípá, ale někde byla znázorněna pouze šesticípá hvězda. Klenotem na znaku bývala původně pouze hvězda, ale od 16. století je hvězda v klenotu umístěna mezi dvěma orlími křídly.

První historickou postavou, která nosila na svém štítě zlatou osmicípou hvězdu v modrém poli, byl Diviš z Divišova z doby kolem roku 1220. Jeho syn postavil r. 1421 na úzkém ostrohu nad řekou Sázavou hrad – jeden z nejpevnějších v Čechách – a nazval ho podle rodového znamení Šternberk. Jeho potomci se již nazývali Šternberkové. Tento rod se rozrostl do mnoha odnoží. Jedna jeho odnož vlastnila na přelomu 17. a 18. století smiřické panství. (V současné době je příslušnice jedné odnože rodu – Diana Šternberková – majitelkou zámku v Častolovicích.)

Smiřice získali Šternberkové 1. října 1685, kdy hraběnka **Isabela Magdaléna ze Šternberka** koupila smiřické panství od Gallasů pro svého teprve sedmiletého syna **Jana Josefa ze Šternberka** (přesněji **Ignác Karel Jan Josef Kazimír ze Šternberka**). Sama byla již 7 let vdovou. Její manžel Jan Norbert ze Šternberka byl zřejmě podloměného zdraví, protože v nejlepších letech svého života 27. září 1678 zemřel – pár měsíců po narození svého nejmladšího syna.

Do rukou mladého, nadšeného a zároveň úplně nezkušeného Jana Josefa se dostal velký majetek. Protože mu v době smrti jeho otce v roce 1678 nebyl ještě ani jeden rok, stal se jeho poručníkem strýc **Václav Vojtěch ze Šternberka**. V důsledku dalších událostí – s kterými se také seznámíme – byl Václav Vojtěch svázán se smiřickým panstvím až do své smrti 25. ledna 1708. Je

nutno říci, že právě tato skutečnost byla pro Smiřice velikým přínosem. Pokud jsme se v letošním roce věnovali ve Zpravodaji smiřickému kostelu, pak lze plně předpokládat, že právě díky radám Václava Vojtěcha ze Šternberka máme ve Smiřicích kostel a máme ho umělecky tak hodnotný.

Václav Vojtěch ze Šternberka nahrazoval svému synovci Janu Josefovi otce, byl mu zkušeným a nezištným rádcem. Činil tak nejen z lásky k synovci, ale i pro reprezentaci šternberského rodu, neboť sám děti neměl. Mladičký Jan Josef byl naopak zřejmě svolný a ochotný řídit se radami svého strýce Václava Vojtěcha. Rozhodování tohoto mladého šlechtice ovlivnilo jistě i to, že byl vychováván nesmírně vzdělaným jezuitou P. Janem Tannerem, který byl rektorem jezuitského konviktu a nejvyšším profesorem pražských jezuitských škol u sv. Klimenta. Miloval náš národ – proto měl občasná nedorozumění se svými nadřízenými.

Právě tento vychovatel našeho mladého majitele panství Jana Josefa zpracoval již v roce 1674 pro hraběcí rodinu rodopis *Historia heroun de Stellis*. Zde nenápadně odvozuje vznik rodového znaku od Betlémské hvězdy. To muselo vzbudit hrdost každého šlechtice – i když tomu asi tak docela nevěřil. K této verzi vzniku rodového znaku se vztahuje vyobrazení na titulní straně Zpravodaje. Jedná se o kopii rytiny z knihy Jana Halady: *Lexikon české šlechty*.

V tomto čísle jen stručně základní údaje o Janu Josefovi: Narodil se v roce 1678. V sedmi letech – v roce 1685 – se stal držitelem Smiřic. V roce 1695 se poměrně mladý Jan Josef oženil – v 17 letech si vzal za manželku Marii Violantu rozenou hraběnkou z Preüssingu. V roce 1696 nabývá plnoletosti a tím získal právo rozhodování o smiřickém panství. V dalším roce – tj. v roce 1697 – dal podle historických pramenů lámat kámen na nejmenovanou stavbu – zřejmě však již na stavbu smiřického kostela. K roku 1699 se již váže stavba kostela. Další osud Jana Josefa je zaznamenán v další kapitole.

1699

K roku 1699 se neváže pouze stavba kostela, ale aby nám i toto vyprávění dobře zapadalo do našeho seriálu, ve stejném roce 1699 se Janu Josefovi narodila dcerka Marie Terezie Violanta. O ní je nutno se zmínit, protože ona – pokud jsem to dobře vysledoval v dějinách Smiřic – byla nejdéle majitelkou Smiřic – smiřické panství jí patřilo 60 let!

Jak říkali staří Čechové, „neštěstí nechodí po horách, ale po lidech“. Jan Josef byl mladý, ženatý, možno říci bohatý, právě se mu narodila dcerka a další dítě „bylo na cestě“. Život měl před sebou – dalo by se říci, co mu scházelo? Píše se rok 1700 a na konci jara se Jan Josef vydává se svou ženou Marií Violantou na cestu do Itálie. Když se mladý pár zřejmě s nevlastní dcerou (vlastní dcerka – jednorozná Marie Terezie zůstala ve Smiřicích) a doprovodem vracel z Itálie domů, došlo k neštěstí. Řeka Inn poblíž Öttingu (u rakouského Innsbrucku) byla po vytrvalých deštích silně rozvodněná. Když se snažili na lodi přeplout řeku, prudký proud rozvodněné řeky vrhl loď na pilíř a rozlomil ji. Hrabě, který se snažil zachránit manželku i nevlastní dceru, zahynul společně s nimi.

Neštěstí mladého manželského páru se stalo událostí, o které se v té době hodně hovořilo a také psalo.

Byla složena i jarmareční píseň o mnoha slokách, ve které se podrobně a barvitě popisoval průběh této tragedie. Verše jsou sice poplatné době, ale předvánoční čas nám snad dovolí začíst se do naivních veršů, které už dnes můžeme brát jako pověst nebo pohádku (která však vznikla na základě skutečné události!), která nám říká, co se před dávnými a dávnými časy (vždyť je to už bez půl roku 3 století), za devaterými horami, lesy a řekami přihodilo:

Hvězdnaté poslyš nebe,
co se tebe teje,
že hvězda posla z tebe,
s vodami pryč teče;
poslyš a želej s námi,
želej s Českou zemí;
hle známý i neznámý
pláči s námi všemi.

Třináctého dne června,
blíž města Etinku,
na proudu řeky Ejna,
jak teď činím zmínku,
když hodin devět bilo,
a to před polednem,
slyš co se přihodilo,
s pláčem připomenem.

Pan hrabě z Sternberků,
rodu převzácného,
mladého jsa pán věku,
vzezření krásného,
jménem Ján Josef nazván,
jsa pán na Jičíně,
přemilostné tváří pán,
pán města Bechyně.

Rodu podpora svého,
miláček při dvoře,
bohatství velikého,
o jak velké hoře:
když se z Říma vracoval,
s paní a dcerou svou,
kam byl svatě putoval,
pro čest o Bože tvou.

Pln zásluh spolu s svými,
vracel se s radostí,
by s rody spřízněnými
o všem v přítomnosti,
jednal a vypravoval,
o římských slavnostech,
a v kterých si liboval,
svatých pobožnostech.

Aby tím dřív u svých byl,
na loď s svými vsedl,
dva dni se šťastně plavil,
o kyž byl vysedl,
vykonavše pobožnost,
ten den před neštěstím,
pro lepší pohodlnost,
mnozí šli na loď s ním.

Řeku vejš jmenovanou,
nechci víc jmenovat, pro
ukrutnosť spáchanou,

hoře obnovovat,
dosti bud ponavrhnout,
co zlého stropila,
běžně jen připomenout,
jak jest provinila.

Mostů má víc než jeden,
jen z dříví svroubených,
o přenešťastný ten den,
na zdi postavených,
první z nich hned blíž města,
byl ten nešťastný most,
kde konec vzala čest,
spolu i vzácný host.

Že v ty dny přeprchalo,
voda vystoupila,
ač se plavcům nezdálo,
ta v jez se valila,
takže svou prudkostí,
na pilíř vehnala,
a větší jízlivostí,
na druhý dohnala.

Konec po obou stranách
mocí vrazila,
tak že smrt jako v branách
pláč již obdržela,
každý sám sebou v ten čas
měl dost co činiti,
jak by mohl z vody vyvřít zas,
a smrti ujíti.

Pan hrabě moha sobě
dost lehce zpomocí,
vida však dceru v vodě,
chtěl ji též zpomocí,
vskočil dolu z přístřeší,
kde mostu dosáhl,
nepomoha nic dceří,
i sebe všanc vydal.

Loď se zatím tíží vod,
nastojte roztrhla,
že vzteklost jich celý rod,
v prostřed vln vrhla,
spolu s jinými všemi,
jenž se tam plavili,
ach bylo líp, po zemi
kdyby jeli byli.

V tomto nebezpečství,
vše k nebi volalo,
a z moci duchovenství
tu milost dostalo,
veřejně rozhršení,
jak obyčej bývá,

to všem ku potěšení,
žalostně se zpívá.

Slečinka as třináctiletá,
pravý andělíček,
hned byvší po ní veta,
jsouc z počtu hvězdiček,
na obloze nebeské
třpytíc se přejasně,
tam za hvězdy zde zemské
oroduje zvláště.

Její pak paní máteř,
paní chvályhodná,
že tak jest každý rád věř,
dávno již těhotná,
chytíc se kusu lodi,
ploula s vodou dolů,
až jí proud z něho shodil
a utopil spolu.

Spolu s pánem i s dcerou,
s plodem v životě,
s dvoumi, s komornou jednou
plynouce po vodě,
jiní na břeh vyplouli,
neb mostem vyvázli,
ač dlouho v vodě plouli,
než se ven dostali.

Všech, praví, deset byli,
kteří odtud vyšli,
po mnoha vod vypití,
snad o zdraví přišli,
aspoň ne bez škody,
neb bez odležení,
vypitím mnoho vody,
dlouho v ní topení.

Řeka ta nešťastná,
že perel nerodí,
hvězda pak že jest jasná,
to že se jí hodí,
by vážená víc byla;
čtyry pohltila,
u nás však zasloužila,
by všechno ztratila.

Přijdouc již o tři hvězdy,
přijde i o čtvrtou,
music hraběnky slečny
těla zas vyvrhnout,
musí i čtvrtou vrátit
hvězdu nejskvělejší,
co vzala, zas navrátit
klenot nejmilejší.

Třetím dnem ta nešťastná
došla nás novina,
zpráva jistě žalostná,
jak smutná hodina
v neděli ráno byla,
snad asi devátá,
když se lodi rozbila,
s vodami pryč vzata.

Šest se jich utopilo,
pán s paní i s dcerou,
co to za hoře bylo
žádnou nelze mírou
toho zde vypraviti,
jak by slušné bylo,
snáž bude pomysliti,
těžce se věřilo.

Hned po všech městech
pražských
pověst se roznesla,
že v vodách Etingánských,
o nezdárná vesla
hvězdy blesk svůj ztratily,
hvězdy Čechům známé,
když se do Čech plavily
na nešťastném prámě.

Ján Josef totiž hrabě
s hraběnkou a slečnou,
a že se stalo v pravdě,

jistou konečnou,
všem se to divné zdálo,
k víře nepodobné
a zdálo se všem málo
víry býti hodné.

Že ale kdo to přines,
komorník panský byl
a všecko, kde měl, přednes,
pořádně vypravil,
moh každý moudře věřit,
že se skutkem stalo
a sám v sebe zavřít,
jak se bylo dálo.
Zvláště to nevíňátko,
an vody neznalo,
jak se jen ubožátko
v vodě pachtovalo
a v jednom okamžení
octlo se jest v nebi
bez všeho provinění
živo zde na zemi.

Co za hoře v krevnosti
a v rodech spřízněných,
rovných v urozenosti,
tím erbem dařených,
jaká i jinde lítost,
pláč a naříkání,
můž se z toho znáti dost,
že pán s dcerou s paní.

Každý se divil tomu
a každý litoval,
mnohý, když o tom mluvil,
s pláčem vypravoval,
jaká to újma rodu
a nebezpečství,
jakou to voda škodu
učinila v království.

Jedna roční slečinka
ještě pozůstává,
přerozkošná hvězdička,
má být rodu sláva,
všecku nadějí svou má,
v bratru děda svého;
o kýž mu to pán Bůh dá
mít syna sedmého.

Bůh může i z kamení
rody rozmnožiti,
může i v ctném spojení
rod ten rozhojniti
a v radost obrátiti
tu velkou žalost;
o rač ji proměnit
Bože v brzkou sladkost.
Amen.

Tato báseň byla otištěna v roce 1920 v Hradeckém kraji, roč. VII, čís. 3 s tímto úvodem:

Rýmovačka tato má všechny špatné i dobré vlastnosti své doby. Uveřejněna jest celá ovšem ne jako znamenitá formou a zpracováním látky, nýbrž pro obsah a pro dobovou charakterističnost. Doplňujeme ještě z Pamětí Smiřic nad Labem od Josefa Zemana, že týž Jan Josef hrabě ze Šternberga zdědil Smiřice po matce, která je v r. 1685 koupí získala. Týž dal vystavěti nynější kostel ve Smiřicích. Jednoroční slečinka, o které se v písničce pěje, nazývala se Marie Terezie. Ruky její získal Jan Leopold hrabě z Paaru, s nímž žila od r. 1715 do r. 1747. Druhým manželem jí byl Jan Daniel z Gastheimu. Přeživši i tohoto, skonala v r. 1761 a panství se ujal syn z prvního manželství Jan Václav hrabě z Paaru.

Dále bychom si zde mohli přečíst:

Nešťastná příhoda hraběte Jana Josefa ze Šternberka na Smiřicích v r. 1700 na řece Innu

Příhoda ta vzbudila velký rozruch. Na sousedním panství hradištském v knize pamětní čili „Ambtsprothocollu“, založeném v r. 1695, čteme o této události pouze zcela krátkou a suchou poznámku: „In diesem 1700 Jahr ist der Herr Graf Johann Josef von Sternberg, Herr zu Smirzietz etc. nebst deren Frau Ehegemahlin (so schweren Leibsgenossen) item einer Fräulle in der Rückreis aus Rom bei Ötting den 13. Juni auf dem Fluss Ihn nach erlittenem Schiffbruch jämmerlich ertrunken.“ V jaroměřském městském museu v síni IV. ve skříni smiřické nalézá se opis písně o této události, tištěné v Praze u Vojtěcha Jiří. Listina na hoření okraji na první stránce nese nápis: Ad archivum capello caes, regio Smiržicens. Má číslo 3/VI. archivu musea

jaroměřského. Na první stránce jest nadpis písně: „Veliké zatmění hvězdy české to jest.“ Nešťastná příhoda skrze nenadálé utonutí J. Milosti pana hraběte z hrabat z Sternberků jménem Jana Josefa spolu i s J. M. paní hraběnkou těhotnou a slečinkou maličkou z téhož rodu, na řece Ejn řečené blíž města Etinku, 13ho dne měsíce června okolo hodiny deváté na polovičním orloji před polednem, když se z Říma s dvorem svým pobožně vraceli, píseň uvedená téhož roku 1700 dne 4. července. Doleji jest označení: Vytištěná v Praze u Vojtěcha Jiří. Nad „písničkou“ nahoře drobně podotčeno: Může se zpívat jako: O císařovně etc.

Na smiřickém zámku zůstala jen osiřelá přibližně jednoroční dcerka **Marie Terezie Violanta ze Šternberka**, která s nimi necestovala. Stala se na 60 let majitelkou Smiřic. O tom však více a podrobněji v dalším čísle.

Prameny:

Janáček, Louda: České erby

Josef Zeman: Z pamětí Smiřic

Publikace: Smiřice

(mv)

1889

Sto a deset let

Čeho? Soustavné péče o děti předškolního věku, jejichž matky pomáhaly svým manželům v živnosti, nebo se o rodinu staraly samy. Ano – školka – tehdy nazývaná „dětská opatrovna“ byla ve Smiřicích otevřena 2. prosince **1889**. Byl zde byt pro učitelku a jedna velká místnost pro děti. Přibližně polovina přízemí domu čp. 111 – tzv. Gizelina ústavu, postaveného v roce 1888. Tento dům byl všeobecně znám jako „chudobinec“. To označení zní strašně, ale jde o sociální zařízení potřebné i dnes. Stále jsou totiž mezi námi i chudí. Nejen ve smyslu majetnosti. Mnozí jsou chudí na lásku. Buď nemají příbuzné, kteří by o ně pečovali, nebo je mají, ale ti nemají zájem se jim patřičně věnovat.

Opatrovnu a chudobinec zřídil a vybavil smiřický rodák Adolf Ignác Mautner z Markhofu se svou manželkou Julií Marcelinou. K tomuto rozhodnutí dospěl zřejmě i proto, že pocházel z tradičně utlačovaného etnika. Už jako majetný a mocný si zřejmě uvědomil, že rodné město bylo pro něj i pro jeho rodinu ostrůvkem, v němž nepocítili náboženské ani rasové předsudky. Dal tedy svým rodákům možnost pečovat o děti a opuštěné.

Opatrovna měla registrováno 39 dětí, o které se starala městem určená pěstounka slečna Laura Feltlová. Její roční mzda činila 400 zl (800 korun), užívala byt s jednou světnicí a jednou komorou včetně otopu. Její příjem tedy činil 15 korun týdně a bydlení. To nebylo málo, když uvážíme, že dřevorubec si v té době vydělal v akordu (v úkolové práci) až 10 korun týdně – to však byla těžká práce od svítání do setmění. Navíc to byla sezónní práce a bylo nutno si našetřit i na zimu.

V původní budově opatrovna – školka – sídlila do 1. 9. 1931, tj. přibližně 42 let. Ten den bylo zahájeno vyučování v nově postaveném „Masarykově domě“ (pozn.: dnes již neexistující budova na místě dnešní školní jídelny). Ten byl postaven z dotace „Masarykova sociálního fondu“ a z podílu z Hanzovy nadace. Druhou část Hanzovy nadace použily Holohlavy na stavbu nové obecné školy.

Je překvapivé, že dřívější „socialistická“ i dnešní občansky a sociálně orientovaná politická reprezentace občanským finančním aktivitám nepřála a nepřeje.

V Masarykově domě měla školka třídu a hernu v přízemí. Byt zde měla i správcová (školnice). První byla paní Šmídová. V 1. patře byl byt učitelky mateřské školy, slečny Jindřišky Procházkové. Mimo jesle a školku zde působila i „Poradna pro matky a děti“.

V „malé školní budově“, jak se „Masarykovu domu“ muselo říkat za vlády nacistů i komunistů, setrvala školka až do r. 1950. Potom byla umístěna v 1. patře budovy čp. 205 – v Malburgově vile (nyní zvláštní škola).

Po 18 letech v r. 1969 přesídlila školka opět – tentokrát do nové budovy na konci ulice Na Kršovce. Tato budova již byla z podstatné části financována odborovou organizací zemědělců (ROH). Domnívám se, že „spiritus agens“ byl RSDr. Jandera. Školka byla propojena s jeslemi a oboje bylo v dané době naprosto nutné. Zaměstnanost žen byla v ČSSR (později ČSFR) nejvyšší v Evropě – s výjimkou evropské části SSSR, kde dozníval vliv války a tradiční postavení ženy v ruské společnosti.

Jednáním samosprávy města s představiteli odborů a dohodou se státními orgány byla školka a již nefunkční jesle převedeny bezúplatně do majetku města. Vnitřní vybavení město od státu odkoupilo.

Historie se zřejmě pohybuje po spirále. První i druhou školku město dostalo od sociálně citících občanů. Třetí získalo ze zabaveného majetku. Čtvrtou si zaplatili odboráři. Do vlastnictví města se vrátila, myslím právem, protože příjmy odborů byly tvořeny i z mezd místních občanů.

K historii i historika. Ve válečných letech vedla školku slečna učitelka Žabská. Pokud mě paměť neklame, půvabná mladá dáma, která se nám spolu s paní Sychrovskou velice věnovala. Její přítel, také učitel, měl zřejmě smysl pro „kanadské žerty“. Do občanského průkazu jí na fotografii přimaloval vousy. Při osobních prohlídkách dokladu, tuším že to bylo za heydrichiády, to vzbudilo nelibost, ale i veselí kontrolujícího německého důstojníka. Reagoval prý větou: „Legitimace je úřední doklad, ale i ta kočka je hezoučká!“ Zřejmě šlo o vousky kočičí. Jaký to mělo dopad na vývoj přátelského vztahu mezi paní učitelkou a jejím ctitelem, nevím. Slečna učitelka později ze Smiřic nějak zmizela.

Na závěr pro zajímavost. Podle sdělení mého předchůdce, kronikáře Petra Zahálky, existuje od roku 1889 „Kronika mateřské školy ve Smiřicích“ a je prý uložena v Okresním archivu v Hradci Králové.

10. 6. 1999

Ing. Lubomír Kupka, kronikář města

1789

210 let školy ve Smiřicích

O škole ve Smiřicích – byla založena v roce **1789** – bylo poměrně podrobně psáno ve Zpravodaji č. 3 v roce 1989. Podívejme se na současnou smiřickou školu z pohledu Výroční zprávy, kterou za škol. rok 1998/99 podal ředitel školy s pedagogickým sborem:

Vedení školy, která je od 1. 1. 1999 v právní subjektivitě, řídí ředitel školy se svými dvěma zástupci (pro I. a II. stupeň školy). Na 5třídním prvním stupni působí 13 učitelek a jeden učitel, na 4třídním druhém stupni působí 13 učitelek a 4 učitelé. Ve školní družině působí 4 vychovatelky. Na škole je celkem 9 provozních zaměstnanců.

Pedagogický sbor je stabilní, dochází k minimální obměně učitelů. Na škole pracuje jedna výchovná poradkyně, 9 učitelek má kurs dyslektických asistentek, dvě mají kurs logopedie, jedna kurs zdravotní tělesné výchovy, čtyři učitelé absolvovali kurs pro lyžařské instruktory a čtyři učitelé zdravotnický kurz.

Do školy chodilo 649 žáků, kteří byli rozděleni do 27 tříd. Ze 13 spádových obcí dojíždělo 237 žáků. Pro 75 žáků byla otevřena tři oddělení školní družiny a 63 žáků bylo zařazeno do individuální dyslektické péče. Školní výuka probíhala ve dvou budovách, ve kterých je 32 učeben. Z tohoto počtu je 9 učeben odborných, a to učebna fyziky, chemie, přírodopisu, dvě jazykové učebny, učebna pro rodinnou výchovu, učebna hudební výchovy, učebna pro pěstitelské práce a školní dílna. Škole nestačí počet tříd a musí mít proto i odloučené pracoviště v prostorách MŠ Holohlavy. Zde bývá umístěna jedna první, jedna druhá třída a jedno oddělení družiny. Velmi dobře funguje spolupráce se starostou Holohlav, který se snaží dětem zlepšovat jak interiér, tak exteriér používaných prostor.

Pro praktické činnosti má škola k dispozici školní pozemek, který se snaží postupně přebudovat na praktickou a názornou pomůcku. Pro hodiny tělesné výchovy může využívat škola tělocvičnu a školní hřiště, které je ovšem zcela nevyhovující. V dalších letech se chce škola ve spolupráci s MěÚ zaměřit na odstranění tohoto problému. Žáci mají možnost navštěvovat školní jídelnu a ve škole je otevřen školní bufet, kde si mohou koupit pití i menší svačinu. Školní družina má pro svoji činnost samostatné prostory a v atriu školy dětské hřiště.

Během roku došlo ke dvěma zásadním změnám:

1. Škola získala od 1. ledna 1999 právní subjektivitu a funguje jako příspěvková organizace.
2. Díky pochopení MěÚ Smiřice, iniciativě pana starosty a vstřícnosti 10 spádových obecních úřadů škola získala dostatečné množství finančních prostředků na vybudování učebny výpočetní techniky. Po výběrovém řízení a nutných technických úpravách byla učebna firmou AG COM Smiřice vybavena 12 žákovskými počítači a jedním pracovištěm pro učitele. Všechny počítače jsou zapojeny do sítě. Díky tomu může škola od 1. 9. 1999 vyučovat předmět informatika.

Škole se podařilo dokončit pracovnu pro učitele, která je vybavena dvěma počítači, barevnou tiskárnou, scannerem, kopírkou, barevným televizorem a dvěma videorekordéry. Tím se značně zlepšily technické podmínky pro práci učitelů. Na této realizaci se sponzorsky podílela firma Reuter.

K velkému zlepšení pracovních podmínek došlo i v kancelářích vedení školy. Všichni mohou ke své práci využívat vlastní počítače, které jsou propojeny do sítě a mohou získávat i informace z internetu.

Přehled akcí školního roku 1998/99

Jako doplněk vyučování zorganizovala škola pro žáky řadu kulturních a sportovních akcí:

- Září
- zahájení plaveckého výcviku 2.–4. ročníků
  - návštěvy MěLK Smiřice
  - program Motýl – akce k zdravému životnímu stylu
  - Muzeum Hradec Králové – výstava hub
  - cyklistická soutěž
  - Roční doby – literární soutěž
  - Hradec Králové – prohlídka staré části města

- Říjen
- plavecký výcvik – 2.–4. ročník

- hvězdárna Hradec Králové
- Muzeum Hradec Králové
- Kantoři – Písně východních Čech – MĚKS Smiřice
- Skotsko – přednáška v MĚLK Smiřice
- Bajky – dramatické vystoupení – MĚKS Smiřice
- Praha – historické památky

Listopad - plavecký výcvik – 2.–4. ročník

- malá kopaná – turnaj
- HŠ a SOU Hronov – exkurze
- komponovaný pořad s protidrogovou tematikou
- malá kopaná – turnaj 7.–9. ročníků
- Svět očima dětí – výtvarná soutěž
- prezentační výstava středních škol Hradec Králové
- divadelní představení – MĚKS Smiřice
- schůzka rodičů a žáků se zástupci SŠ, SOŠ, SOU

Prosinec - kurz vánočního medového pečiva

- výroba vánočních dáreků pro DD v Černožicích
- Miletín – vánoční ozdoby – exkurze – 6. ročníku
- Třebechovice – Betlém
- Den otevřených dveří v 1. třídách
- Kantoři – vánoční koncert – MĚKS Smiřice
- vánoční suché vazby
- Čertovská pohádka – divadelní představení – MĚKS
- SOUp Smiřice – vánoční tradice
- hotel Černigov – stolování – 7. ročník
- Kyjovský střípek – výtvarná soutěž – 2., 3. a 4. roč.
- Třebechovice – Betlém

Leden - KMČ – Moje vlastní ilustrace – výtvarná soutěž

- hotel Černigov – stolování – 9. ročník
- návštěva budoucích prvňáků v prvních třídách
- Roční doby – literární soutěž

Únor - vybíjená – turnaj – 6. ročník

- Domeček plný písniček – divadelní představení
- třídní kolo soutěže v anglickém jazyce – 4. ročník
- Pythagoriáda – matematická soutěž
- pošta – Smiřice – exkurze 2. ročník
- Velká Úpa – lyžařský výcvik – 7. ročník

Březen - kurz velikonočního medového pečiva

- Kyjovský střípek – výtvarná soutěž
- olympiáda v ČJ – OK – žáci 9. ročníku
- hotel Černigov – stolování – 8. ročník
- SOUp Smiřice – Velikonoční zvyky – výstava
- Roční doby – literární soutěž
- výroba dáreků pro Domov důchodců
- elektrárna Smiřice – 9. ročník
- Merov Holohlavy – exkurze – 7. ročník
- Velikonoční kraslice – školní soutěž

- Smiřický slavík – třídní kola pěvecké soutěže

Duben - Eurorebus – ukončení zeměpisné soutěže

- divadelní loutkové představení – MěKS Smiřice

- Pythagoriáda – OK – žáci 6. a 7. ročníku

- kvalifikace v kopané – Všestary – 9. ročník

- poznávání živočichů – školní kolo – 6.–9. ročník

- kvalifikace v kopané – Smiřice – 6.–7. ročník

Květen - třídní kolo soutěže v anglickém jazyce – 5. ročník

- elektrárna Smiřice – 8. ročník

- zahradnictví Smiřice – exkurze – 1. ročník

- bonsaje – beseda – 8. ročník

- škola v přírodě – Seč

- přírodovědná soutěž – ŠK – 3. ročník

- přírodovědná soutěž – ŠK – 4.–5. ročník

- vodácký výlet – 7. C

- Liberec – ZOO a botanická zahrada

- muzeum – Jaroměř – 7. B

- žáci z 1. stupně

- dopravní soutěž – ObK

- softball – turnaj – 9. ročník

- kopaná – turnaj – 6.–7. ročník

- soutěž Malých zdravotníků – Nový Bydžov

- dopravní soutěž – OK

- přírodovědná soutěž – ŠK – 1.–2. ročník

- Turnov, Kozákov – polodrahokamy – 6. ročník

- Chlum – exkurze – 8. A, 8. B, 8. C

- Kutná Hora – školní výlet 6. B, 6. C

- školní výlet 3. A, 3. B

- přírodovědná soutěž – Hradec Králové

- Den dětí – 1. stupeň

Červen - muzeum – Jaroměř – 7. D

- Klicperovo divadlo – Máj – 9. B

- Hřensko – školní výlet – 9. C.

- Boskovice – školní výlet – 7. B, 7. D

- Dvůr Králové – ZOO – exkurze – 7. A, 7. C

- Krkonoše – školní výlet – 8. C

- cesta za pokladem – okolí Smiřic

- školní výlet 1. A, 1. B

- Ranč u Třemošnice – školní výlet 2. A, 2. B

- Krkonoše – školní výlet – 6. A

- hrad Kost – školní výlet – 7. A, 5. A, 4. C

- Máchovo jezero – školní výlet – 9. B

- Praha – školní výlet 4. A, 4. B

- Dvůr Králové – ZOO – exkurze – 6. ročník

- Deštné v Orlických horách – školní výlet – 8. B

- Krkonoše – školní výlet – 8. A

- škola v přírodě – Zderaz u Skutče – 4. A, 4. B

- Dvůr Králové – ZOO – školní výlet 1. C, 2. C

- Bouře – divadelní představení – Hradec Králové
- školní kolo soutěže v anglickém jazyce – 5. ročník
- softball – Nový Bydžov – 9. ročník
- dopravní soutěž – celostátní kolo
- Dvůr Králové – ZOO – exkurze – 8. ročník
- ZŠ Bezručova – terária – exkurze – 1. A, 1. B
- Smiřický slavík – školní kolo
- drogy – prevence – komponovaný pořad – 4.–5. roč.
- dopravní soutěž – mezinárodní kolo
- Ptačí svatba – hudební pořad – MĚKS – 1.–3. ročník

Po celý školní rok na škole pracoval pěvecký sbor vedený p. uč. Čermákovou a přírodovědný kroužek ANAX vedený p. uč. Hlaváčkem. Žáci se zabývali monitorováním přírody ve Smiřicích a v okolí, chovem terarijních živočichů, podílejí se na projektech Klubu Tereza zaměřených na sledování znečištění ovzduší a mají výrazný podíl na přetváření školního pozemku. O prázdninách pomáhali při pracích na zřícenině hradu Potštejn.

Dále na škole probíhaly individuální hodiny dyslektické a logopedické nápravy vedené p. uč. Hendrychovou, Špryňarovou, Rejfkovou, Nohejlovou, Kavkovou, Řezaninovou, Procházkovou, Malinovou, Malou, Jandurovou a Voženílkovou.

Hodiny zdravotní tělesné výchovy vedla p. uč. Hendrychová. Žáci devátých tříd mohli navštěvovat nepovinné předměty Cvičení z matematiky a Cvičení z českého jazyka.

Většina učitelů se zúčastnila vzdělávacích akcí – z těch nejvýznamnějších lze jmenovat:

- roční kurz anglického jazyka pro pokročilé
- současné právní normy v ochraně přírody a životního prostředí
- geografie místního regionu
- výukové programy pro počítače
- literární východní Čechy
- ZOO jako učební pomůcka
- specifické poruchy učení českého jazyka na 2. stupni
- Národní obrození ve východních Čechách
- dějiny Československa od roku 1945–1989

Výsledky soutěží a olympiád

Dopravní soutěž

1. místo v okresním kole	Věra Dvořáčková, Jaroslava Ryntová, Jaroslav Rychtera, Michal Komberec Veronika Langerová, Martina Vítová, Kateřina Vydrová, Martin Ornst, Pavel Hušek, Lukáš Bardon
1. místo v oblastním kole	družstva ve stejném složení
2. místo v celostátním kole	Věra Dvořáčková, Simona Koukalová, Jaroslav Rychtera, Michal Komberec Veronika Langerová, Martina Vítová, Kateřina Vydrová, Libor Machek, Milan Slovák, Josef Říha
4. místo v mezinárodní soutěži v Bulharsku	Jaroslava Ryntová, Pavlína Ryšavá, Jaroslav Rychtera, Michal Komberec

Soutěž mladých zdravotníků

2. místo v okresním kole   Petra Komercová, Dagmar Hronešová, Petra Nepokojová,
Martina Černilovská, Aneta Čermáková

Přírodovědná soutěž poznávání živočichů

1. místo v okresním kole   Milan Dvořáček
9. místo   Ivan Vokřál

Přírodovědná soutěž poznávání živočichů, rostlin, minerálů

1. místo v okresním kole   Lenka Zemková
5. místo   Kamila Urbanová
8. místo   Tomáš Výravský

Matematická korespondenční soutěž

3. místo v okresním kole   Jana Nohejlová
7. místo   Pavel Šuták

Pythagoriáda – 6. ročník

4. místo v okresním kole   Adam Jarolímek
9. místo   Jiří Řízek
12. místo   Magda Beková

Pythagoriáda – 7. ročník

9. místo v okresním kole   Jaroslav Jelínek
10. místo   Jana Košková, Luděk Špetla

Olympiáda v českém jazyce

8. místo v okresním kole   Tomáš Vebr

Vybráno z výroční zprávy Základní školy ve Smiřicích

Z činnosti DDM Smiřice

(podle výroční zprávy za školní rok 1998/99)

O naplnění volného času dětí se v uplynulém roce staralo celkem 15 pracovníků, z toho byli 3 pracovníci interní a 12 pracovníků externích. Na půl úvazku zde pracuje uklízečka a na základě dohody o práci zde pracoval ekonom a údržbář.

1. Zájmová činnost pravidelná

V loňském roce pracovalo celkem 23 zájmových útvarů – z toho 10 jich bylo vedeno interními pracovníky.

V zájmových útvarech bylo zapojeno celkem 352 zájemců. Počet zapojených dětí mírně poklesl. Ale z celkového počtu dětí školního věku v našem regionu to znamená, že každé třetí dítě navštěvuje zájmové kroužky (některé dítě i dva). Spektrum ZÚ odpovídá zájmu dětí, i když některé kroužky se nepodařilo otevřít: matematika – malý zájem dětí, elektronické šipky – nezájem dětí a hlavně mládeže, kytara – odřekla vedoucí a nebylo možno zajistit jiného externího pracovníka. Ostatní zájmová činnost pravidelná (ZČP) probíhala úspěšně a v některých oblastech dokonce zaznamenal DDM i mezinárodní ocenění – Mistři Evropy v soutěži AIT v Holandsku (dopravní soutěž) a 7. místo v téže soutěži v Polsku.

Během roku DDM otevřel ZÚ mladých zdravotníků, který v soutěži zdravotnických hlídek obsadil pěkně 2. místo. Kroužek mladých ochránců přírody již tradičně uspořádal výstavku ke Dni Země, kterou umístil v ZŠ tak, aby ji mohli shlédnout i občané, kteří docházejí do ZŠ na obědy. Kroužek Léčivá píšťalka uspořádal hezké odpoledne pro rodiče a rodinné příslušníky. Tato akce se setkala s příznivým ohlasem. Tradičně pracoval i kroužek společenského tance. Škoda jen, že se nedaří zaujmout pro tuto činnost i chlapce.

Práce interních pracovníků: Mgr. Aleš Šob vedl celkem 4 zájmové útvary. Tradičně velmi dobře připravil děti v soutěži v dopravní výchově. Pan Šob je i navrhován na metodika v dopravní výchově v našem okrese. DDM je organizátorem Okresního finále této soutěže a je i spoluorganizátorem krajského kola. Dobrou úroveň mají i další kroužky (florbal a počítačové hry), které jmenovaný vede.

Paní Ivana Urbanová pracovala v minulém školním roce se zájmovým útvarem „Dovedné ruce“ a zabezpečovala denně spontánní činnost, kterou jsme nazvali „Klub 3“. Dobře pracovala i v oblasti ZČN a letní činnosti.

Ředitelka DDM, paní Jana Matičková, pracovala se dvěma ZÚ, připravovala zájmovou činnost nepravidelnou, podílela se na organizaci dopravních soutěží.

2. Zájmová činnost nepravidelná (ZČN)

Tato činnost nepravidelná vychází z harmonogramu, který je přílohou celoročního plánu DDM. ZČN je sestavována na základě každoroční analýzy a základem jsou úspěšné akce předcházejícího období – tradiční činnosti jsou rozšiřovány o nové činnosti.

Přehled ZČN ve šk. roce 1998/99:

Celkem se uskutečnilo 45 akcí, kterých se zúčastnilo 3 630 účastníků – průměrný počet na jednu akci je 80 zájemců. O zájmovou činnost v DDM je přibližně stále stejný zájem. Předem však nelze nikdy stanovit, zda akce, které byly vždy atraktivní, se neminou zájmu dětí i jejich rodičů. Stále více se ukazuje, že děti vyhledávají zahálčivost, a tak je nutná motivace každé akce, důrazná propagace a neustálá změna (třeba jen v detailech). Toto zjištění je zapracováváno do plánu práce na další školní rok. Akce je nutno také modernizovat, tj. zařazovat do nich prvky, které v dané době děti přitahují.

Nezastupitelná v této době je i otázka financí a vychází-li se z metodického pokynu MŠMT Čj 28/98-51, je třeba podtrhnout, že činnost středisek musí být přístupná pro všechny sociální vrstvy mladé generace a nemělo by se stávat, aby zájemce o činnost ve středisku ze sociálně slabé rodiny byl tímto handicapován anebo neměl možnost se za přijatelných podmínek na činnosti podílet. Je třeba stanovit v dohodě středisek a obcí jasná pravidla. Počátek je již v začlenění střediska do rozpočtu obce, protože dosavadní praxe je taková, že z poplatků dětí si DDM platí vše – i provoz (a to by měly děti dostat v různých podobách činnosti zpět: příspěvek na exkurzi, výlet, atd.).

3. Spontánní činnost

V minulém roce se DDM podařilo založit „KLUB 3“, což je vlastně klub žáků 3. tříd, kteří nemají možnost docházet do ŠD. Rodiče i oni mohou provádět pod dohledem pedagogických pracovníků jakoukoli činnost v prostorách DDM. Tuto možnost využívaly děti ze Smiřic i děti dojíždějící, které musely čekat na autobus. Byl to krok kupředu, protože pracovníci DDM dokázali, že tuto činnost mohou realizovat.

4. Prázdninová činnost

Na jarní prázdniny připravili v DDM dětské rekreace – atraktivní prostředí v Jeseníkách, cenově velmi výhodné a po stránce lyžování bez připomínek. Tato akce se však nevydařila. Byla připravena pouze pro smiřické děti a jejich rodiče (nabídka byla určena i pro ně). V budoucnosti budou nabídku směřovat i za hranice regionu. O letních prázdninách se uskutečnily dva běhy dětské rekreace. V měsíci červenci a srpnu. Poptávka byla velká a pouze omezená kapacita objektů dala „stop“. Rekreace si užilo celkem 66 dětí ve věku 5–13 let. O volných dnech, tzv. „malých prázdninách“ pořádal DDM výlety a exkurze. Na tyto akce přihlásil dostatečný počet dětí – celkem 72.

5. Závěr

Pracovníci DDM mohou být se svou prací spokojeni, protože po stránce výchovně vzdělávací dosáhli stanovených cílů. Pochlubit se mohou s prací dopravního kroužku, který reprezentoval ČR v Holandsku a přivezl domů titul „Mistr Evropy“. Reprezentoval i naše město – to by si měl zřizovatel DDM uvědomit a eventuelně ho i podpořit finančně, což konečně i ze zákona vyplývá. DDM rozhodně nečeká jen s otevřenou dlaní. Provozuje vedlejší hospodářskou činnost – kiosky v ZŠ. Během roku zahájil v rámci VHC i práci cestovní kanceláře.

Zřizovatel opět nezařadil DDM do svého rozpočtu, a tak musí veškeré náklady na provoz hradit sám. Je pravdou, že mu byla zaplacená faktura za elektrický proud ve výši 33.800,- Kč.

Jako učební pomůcky byl zakoupen další počítač a kopírka, která pro práci chyběla.

Přehled o soutěžích ve škol. roce 1998/99

1. Dopravní výchova – postupové soutěže:

Září	- Mezinárodní dopravní soutěž v Litvě	5. místo	5 dětí
	- Školní kolo dopravní soutěže		81 dětí
	- Mezinárodní soutěž na Slovensku	1. místo	7 dětí
	- Okresní kolo dopravní soutěže pro 5. třídu		84 dětí
Květen	- Okresní kolo v Hradci Králové	I. kat. 1. místo II. kat. 1. místo	156 dětí
Červen	- Krajské kolo v Bělči	I. kat. 1. místo II. kat. 1. místo	104 dětí
	- Celostátní kolo ve Strážnici	I. kat. 2. místo II. kat. 2. místo	11 dětí
	- Mezinárodní soutěž v Bulharsku	4. místo	5 dětí

2. Základní kola a soutěže DDM:

1. Celoroční soutěž pro ŠD (1. a 2. tř.) Všechnálek	
- přírodověda	36 dětí
- bezpečnost silničního provozu	36 dětí
- literární soutěž	24 dětí
- orientační závody	32 dětí
2. Soutěž zdravotních hlídek	9 družstev
3. Cyklistické odpoledne	160 dětí
4. Kolem Smiřic s kolem (rodiče a děti)	54 dvojic

Vybráno z Výroční zprávy, vypracované ředitelkou DDM Smiřice Janou Matičkovou

Akce Domu dětí a mládeže ve Smiřicích v 1. čtvrtletí roku 2000

Všechny děti a případně i jejich rodiče si dovoluujeme pozvat na akce, které se uskuteční v lednu až březnu roku 2000:

- **Playback show** – na tuto soutěž se mohou přihlásit všichni, kteří se rádi předvádějí a nezkaží žádnou legraci.
- **Hádanky a křížovky, Riskuj** – dvě soutěžní odpoledne, která budou věnována dětem ze školní družiny.
- **Protidrogový program** – pestrý a zajímavý pořad věnovaný hlavně starším dětem. Měl by jim přinést mnoho poučného.
- **Školní sportovní liga v kopané, vybíjené a ve volejbale** – pro sportovní vyžití dětí a mládeže.
- Připravuje se: **Přebor v šachách a návštěva lázní** v Pardubicích nebo v Hradci Králové.

V týdnu od 21. do 25. února budou jarní prázdniny a děti často nevědí, co s volným časem. S Domem dětí a mládeže se ale nudit nemusí. Na každý prázdninový den bude pro ně připraven program:

3x jednodenní zájezd na hory, který lze absolvovat i jako **lyžařskou školu**,
1x návštěva lázní a **1x bruslení** na zimním stadionu.

Termíny a podrobné podmínky účasti na akcích se dozvíte z plakátů, z hlášení školního nebo městského rozhlasu.

Na setkání s vámi a s vašimi dětmi se těší

pracovníci DDM Smiřice

Důchodci na cestách v roce 1999

I v tomto roce Klub důchodců Smiřice uskutečnil řadu poznávacích zájezdů pro zájemce ze svých řad:

31. 3. **1. zájezd do polských lázní Kudowa Zdroj**
Tohoto nákupního zájezdu se zúčastnilo celkem 43 osob.
22. 4. **Zájezd na FLORU Olomouc**
Účastníci tohoto zájezdu zaplnili autobus a všichni byli spokojeni s prohlídkou výstavy FLORA i s návštěvou poutního místa na Svatém kopečku u Olomouce.
22. 5. **Zájezd na Mělnicko**
I na tento zájezd odjel plný autobus účastníků, kteří byli velmi spokojeni s návštěvou muzea Škoda auto Mladá Boleslav, zámku a města Mělníka s podívanou na soutok Labe a Vltavy, lázní Toušeň a skanzenu v Přerově nad Labem.

13. 6. **Zájezd na Kmochův Kolín**

O tento zájezd byl zájem tak mimořádný, že musel být objednan ještě druhý menší autobus – zájezdu se zúčastnilo celkem 58 osob. Nejdříve se uskutečnila prohlídka Národního hřebčína v Kladrubech. Následovala účast na závěrečném koncertu našich a zahraničních dechových kapel s jejich zpěváky a dirigenty v Kolíně. Celkový počet účinkujících byl kolem jednoho tisíce a dojem byl ohromující. Celý Kolín i se svými obyvateli prožíval krásnou atmosféru této tradiční každoroční oslavy.

23. 6. **2. zájezd do polských lázní Kudowa Zdroj**

Při tomto zájezdu zamířilo za nákupy do Polska celkem 43 osob.

V pořadí již třetí zájezd do Polska byl věnován nákupům – zájemci o tento zájezd zcela zaplnili autobus.

9. 11. **4. zájezd do polských lázní Kudowa Zdroj**

Tento zájezd byl poslední akcí našeho klubu a byl věnován předvánočním nákupům.

Pro informaci veřejnosti připomínám, že našich zájezdů – kromě zájezdů nákupních – se mohou účastnit důchodci ze Smiřic, Holohlav, Sendražic, Skalice, Hubílesa a Černožic.

V závěru roku přejeme všem našim věrným cestovatelům, ale i všem lidem našeho regionu, hodně zdraví a duševní svěžesti.

Těšíme se na další spolupráci s vámi i v roce 2000.

Ve Smiřicích 15. listopadu 1999

Opletal Vladislav

Z historie domů ve Smiřicích

Pro Zpravodaj připravuje ing. Lubomír Kupka, uveřejněné fotografie Miroslav Volák.

Při uveřejňování historie smiřických domů jde už skutečně jen o historii, protože jsou popisovány domy, které byly ještě v poměrně nedávné době zbořeny. Naposledy byla uveřejněna historie domů čp. 6, 7 a 8, které uvolnily místo podniku Danisco (nyní je zde travnatá plocha, kde stojí socha Dívky s jablkem). Na níže uveřejněném snímku je zachycena demolice domu čp. 8, kde bydlela naposledy rodina Čertnerova.

V tomto čísle Zpravodaje se věnujeme dalším dvěma domům, které už v Palackého ulici nestojí. Stávaly přibližně proti nynějšímu řeznictví U Kutíků. Na snímku uveřejněném na další stránce jsou to dva přízemní domky za trabantem – zadnější byl dům čp. 9 – Hejzlarova cukrárna a blíže stával dům čp. 10 – Jonešovo sedlářství.

Dům Duchkovský

Čp. do roku 1780:	112	Čp. po roce 1780:	9
-------------------	-----	-------------------	---

Ulice		Poloha v katastru	
Výměra		Číslo parcelní	

Stručná historie:

K domu patřil kousek louky. Držitel platil vrchnosti o sv. Jiří a sv. Havlu 6 grošů a 1 slepici.

Dům Duchkovský – čp. 112 – nové 9

Při domě byl jen kousek louky; vrchnosti platil držitel o sv. Jiří a o sv. Havlu 6 grošů, odváděl 1 slepici. Handlem získal tuto živnost od **Jana Duchka** r. 1687 za 200 kop Jiří Machek, kterému postoupil svou chalupu Hlaváčkovskou v ceně 150 kop. Roku 1703 již seděl „na gruntě zaplaceném“, když **Jiří Machek** skrze smrt z tohoto bídneho světa vykročil, převzal živnost 5. dubna 1729 syn **Václav Machek** za 495 zl. 50 kr. Po jeho smrti zůstala vdova **Alžběta** a 3 děti.

Ta se provdala za vojáka od slavného regimentu Oerenburského jménem **Václava Krejčího**, a když sama zde hospodařiti nemohla a dluhy zaplatiti, takže týž domek valně scházal, dle vůle dědiců prodala domek se zahrádkou 8. července 1771 **Danielovi Černému** za 400 zl. Povinnosti držitele: platiti kontribuce 15 kr., úroku o sv. Jiří a sv. Havlu po 5 kr. 1 1/2 denaru, za slepici 12 kr.

Od vdovy **Anny Černé** koupil barák 25. ledna 1801 za 840 zl. **Antonín Choděra**. Po něm jej přebírá 24. Augusty 1819 syn **Antonín Choděra**. Od 3. Novembris 1859 držel za 675 zl. **Jiří Jakoubek s manželkou Marií**, od 29. května 1879 připsána druhá část domku manželce **Marii Jakoubkové**.

Později zde byla **Hejzlarova cukrárna**, po jejím zrušení obytný dům.

Pozn. Při digitalizaci tohoto čísla bylo zjištěno, že následující tabulka byla již uvedena v čísle 2/1999 u popisu domu Strakonického.

Č.	Chronologie majitelů	Způsob nabytí	Způsob užívání	Způsob zcizení	Datum změny	Cena
1	Adam Fybergr			dědictví	18.2.1667	260 kop
2	Jiří Pelikán	koupě	Roku 1697 shořel dům s majitelem, jeho ženou, synem Jiříkem a dcerou Marianou „na prach“. Nedotčena zůstala jen zahrada „štěpnice“. Spáleniště s polem??	dědictví		
3	Václav Pelikán Anna Jírová z Černilova Mikuláš Pelikán	dědictví	Dědicové se mezi sebou dohodli a spáleniště s polem (?) prodali spoludědici Mikuláši Pelikánovi.	prodej	18.3.1707	316 kop míš.
4	Mikuláš Pelikán	koupě	Mikuláš r. 1707 postavil nové stavení, které bylo vloženo do pozemkových knih v ceně 282 zl. 22 kr.	dědictví a prodej	9.8.1754	448 kop 34 gr. 3 denary
5	Václav Pelikán	dědictví a koupě	Se souhlasem dědiců: Jana, Doroty Holičové, Václava, Kateřiny a Anny přejímá za úhradu Václav.	předání za úhradu	11.1.1777	600 zl.
6	Václav Holič, strýc předchozího	převzetí	Václav Pelikán již pro stáří nemohl dále hospodařit.	dědictví prodává		
7	vdova po Václavu Holičovi	dědictví	Vdova se provdala za Davida Josefa, kterému připsala polovici domku	převod 1 poloviny	20.2.1803	2856 zl. za pol.
8	manželé Josefovi	převod	po manželově smrti 6.11.1852.	převod 1 poloviny	5.10.1853	1500 zl. za ½
9	vdova Josefova		Asi nedopatření, protože vdově by už muselo být hodně let.		10.4.1879	
10	Karel Veverka					

Dům čp. 10

Čp. do roku 1780:	111	Čp. po roce 1780:	10
-------------------	-----	-------------------	----

Ulice		Poloha v katastru	
Výměra		Číslo parcelní	

Stručná historie:

podrobnější údaje neuvedeny

Na tomto místě byla v tištěné podobě Zpravodaje zřejmě omylem znovu uvedena předchozí tabulka.

Dům čp. 111 – 10 nové

Dne 12. července 1765 dle kšafru **Marie**, vdovy po **Václavovi Machkovi**, ujala domek resp. 1/4 díl jeho za 125 zl. dcera Marie, provdaná za **Martina Martince**. Od nich kupuje jej 7. prosince 1804 za 313 zl. **Jan Holeček**, který přikoupil 15. dubna 1816 k živnosti od čp. 63/85 kus louky, výměry 1053 čtv. sáhů za 1300 zl. Od 30. října 1849 držel za 1440 zl. **František Komárek s manželkou Lidmilou**, od 23. dubna 1854 za 2500 zl. **Josef a Kateřina Sehnoutkovi**, od 14. února 1879 **Josef a Josefa Sehnoutkovi**.

Dům patřil sedlářovi Jonešovi, který zde provozoval živnost sedlářskou, čalounictví a prodej koberců – později jeho syn.

Co by nás mohlo zajímat z rozpočtu města?

Městské zastupitelstvo schválilo na svém zasedání 9. 12. 1999 rozpočet města na rok 2000. Nad rámec provozních nákladů byl schválen i seznam akcí pro příští rok:

- MŠ: nátěry oken
vybavení hřiště průlezkami
dovybavení kuchyně
výměna linolea v šatnách
obnova dětských koutků pro námětové hry
- ZŠ: projektová dokumentace na úpravy školního hřiště
obnova protiskluzového nátěru podlahy v tělocvičně
video data projektor do učebny výpočetní techniky
přepěťové ochrany do učebny výpočetní techniky
výměna zářivkových těles v přízemí velké budovy – 2. etapa
malování v nové budově
oprava odlupující se dlažby v nové budově
- Školní jídelna: dovybavení kuchyně
- Rodov: realizace plynofikace
dům čp. 45 – oplocení a chodníček
škola – nátěry
- Městský úřad: žaluzie, okna a topná tělesa
dlažba na dvoře
dovybavení počítači
osobní vozidlo
EPS, DTM – prohlížecí verze
Projekty – územní plán Smiřice–Rodov, plyn Zderaz
- Zámek: kostel
generální oprava střechy bývalého pivovaru
zámek – opravy (údržbové) střech
úpravy povrchu po zavedení plynu

Biocentrum: lávka pro pěší a zabezpečovací zařízení

Bytový odbor: Jiráskova ul., dům čp. 266 – podřezání, okna
Palackého ul., dům čp. 17 (prodejna pí Slušíkové) – fasáda
Jedličkova ul., dům čp. 163 – střecha
Zvláštní škola a Loutková scéna – nátěry oken

Dvorana: rozšíření chodníku u bočního vchodu
ozvučení sálu

Komunikace

Technická vybavenost v Hanzově ulici

Chodníky

Oprava hřbitovní zdi

Veřejné osvětlení

Památkové stromy, park, výsadba nových stromů, údržba stromů

Psí sáčky

Deratizace financovaná městem

Celkem

12 392 000,- Kč

Poděkování

Loutkové divadlo Smiřice děkuje městu Smiřice a řeznictví U Brožů za finanční a materiální pomoc při zajištění Mikulášské nadílky dne 5. prosince 1999 při představení Perníková chaloupka.

Tomáš Zemek

Městský úřad oznamuje občanům:

- poslední svoz odpadu se uskuteční v 53. týdnu na Silvestra 31. prosince
- svozový kalendář na rok 2000 bude vyvěšen na úřední desce na budově MěÚ ve Smiřicích
- svozové kalendáře bude možno si vyzvednout v trafikách a na MěÚ – odbor správní a životního prostředí
- od 1. února do konce března 2000 lze zaplatit v hotovosti v účtárně MěÚ Smiřice:
  - poplatky za odvoz odpadu na r. 2000
  - poplatky za psy.

Požadavky na změnu intervalu svozu odpadu ohlaste nejlépe v lednu!

Vítání nového roku 2000

bude patrně bouřlivější než jindy – vždyť se jedná o přelom tisíciletí. Přejeme všem šťastné vykročení do Nového roku, které by však mělo být provázeno větší ohleduplností vůči sousedům i vůči zvířatům. Dělobuchy, petardy i jiné hlučné radovánky děsí jak spící malé děti tak i zvířata. Obzvláště citliví jsou psi a majitelé by je proto měli umístit do chráněných prostor, nebo je mít ve své blízkosti.

Kdyby chtěl někdo přilepšit psům ve smiřickém útulku nějakou psí pochoutkou, bude vítán. Psi od nepaměti provázejí člověka jeho životem.

Svozový kalendář na rok 2000

Smiřice

Svoz bude prováděn v uvedených týdnech:

měsíc	kombinovaný	plný + měs.	poloviční	pol. + měs.	měsíční	dvouměs.
	<i>41x odvoz v roce</i>	<i>35x odvoz v roce</i>	<i>26x odvoz v r.</i>	<i>20x odvoz v r.</i>	<i>13x odvoz v r.</i>	<i>7x odvoz v r.</i>
	1x týdně	1x týdně		1x za 14 dní		
1.	2, 3, 4, 5	2, 3, 4, 5	2, 4	2, 4	2	2
2.	6, 7, 8, 9	6, 7, 8, 9	6, 7	6, 7	6	
3.	10, 11, 12, 13, 14	10, 11, 12, 13, 14	10, 12, 14	10, 12, 14	10, 14	10
4.	15, 16, 17, 18	15, 16, 17, 18	16, 18	16, 18	18	18
	1x za 14 dní	1x za měsíc		1x za měsíc		
5.	20, 22	22	20, 22	22	22	
6.	24, 26	26	24, 26	26	26	26
7.	28, 30	30	28, 30	30	30	
8.	32, 34	34	32, 34	34	34	34
9.	36, 38, 40	38	36, 38, 40	38	38	
	1x týdně	1x týdně		1x za 14 dní		
10.	41, 42, 43, 44	41, 42, 43, 44	42, 44	42, 44	42	42
11.	45, 46, 47, 48	45, 46, 47, 48	46, 48	46, 48	46	
12.	49, 50, 51, 52, 53	49, 50, 51, 52, 53	50, 52	50, 52	50	50
	<i>ozn.černobílé</i>	<i>ozn.bílé+červené</i>	<i>ozn. žluté</i>	<i>ozn.žluté+červ.</i>	<i>ozn.červené</i>	<i>ozn.modré</i>

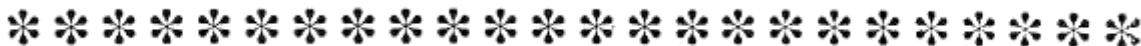
Celoroční svoz – každý týden v roce

Svozový den: pro Smiřice zůstává PÁTEK
pro Rodov STŘEDA
pro Trotinu PONDĚLÍ

Marcela Mráková , odbor správní a život. prostředí

Následující článek byl upraven z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů – byla vymazána data narození a adresy dětí a přesná data sňatku a bydliště snoubenců.

Z MATRIKY MĚSTSKÉHO ÚŘADU

Děti

narozené v období od 11. září 1999 do 15. listopadu 1999:

---

1. s trvalým bydlištěm ve Smiřicích a v Rodově:

Anna-Marie Minxová
Daniela Havlíková
Kateřina Bromová
Sabina Balogová
Nela Josefová

(Všimněte si, tentokrát se narodila ve Smiřicích jen děvčátka.)

2. s trvalým bydlištěm v Holohlavech:

Tomáš Pultr

Sňatky

uzavřené v obřadní síni Městského úřadu ve Smiřicích
v období od 11. září 1999 do 27. listopadu 1999:

---

září	Miroslav Dospěl Jana Baboráková
říjen	Jiří Kloubec Pavλίna Netáhlíková Jiří Vanžura Valerija Radionova Ing. Jiří Krejčí Radka Kováříčková

listopad

Milan Pobeha
Mahdalyna Hanyuková

Štefan Szaniszló
Jaroslava Jirousková

Jaromír Šmidrkal
Magdalena Gužiková

Josef Kratochvíl
Antonina Kasjanova

Stanislav Krtek
Zdeňka Rejfková

BLAHOPŘEJEME

jubilantům z období od 11. září 1999 do 22. listopadu 1999:

Jubilanti ze Smiřic a z Rodova:

92 let Malá Marie Smiřice, Gen. Govorova 574
Kloubec Karel Smiřice, Jiráskova 266

91 let Malíková Marie Smiřice, Palackého 96

90 let Vítová Anna Smiřice, Brigádnická 234
Rykl Bohumil Smiřice, Mlýnská 116

85 let Krupková Božena Rodov 29
Slámová Ludmila Smiřice, Nádražní 218
Prokop Václav Smiřice, Gen. Govorova 575

Jubilanti z Holohlav:

80 let Kábr Josef Holohlavy, Na Státní 107

Z NAŠICH ŘAD ODEŠLI

v období od 11. září 1999 do 15. listopadu 1999:

---

1. občané, kteří měli trvalé bydliště ve Smiřicích a v Rodově:

Jirešová Hana	Smiřice, Gen. Govorova 564	nar.: 1927	zemřeli: 9. 9. 1999
Pospíšilová Růžena	Smiřice, Nývtova 209	1913	5. 11. 1999

Mervart Jaroslav   Smiřice, Jiráskova 381   1925   12. 11. 1999

2. občané, kteří měli trvalé bydliště v Holohlavech:

Srkalová Alena   Holohlavý, Smiřická 30   1941   15. 9. 1999

Za OÚ Holohlavý
(VV)

Stanislava Klimešová
matrikářka

Vzpomínáme

* 28. 12. 1934

+ 12. 12. 1997

Dne 28. prosince 1999 vzpomeneme nedožitých 65. narozenin naší maminky a babičky

Květoslavy Vaškové, roz. Rohlenové z Holohlav,

kteřá zemřela tragicky dne 18. prosince 1997.

Stále vzpomínají děti Standa a Lída s rodinami.

Kdo jste ji znali a měli rádi, vzpomeňte s námi.

Ludmila Hrubá, Náchod

Šotek znovu zařadoval

Jistě to znáte – ať se snažíte sebevíc, výsledek neodpovídá věnovanému úsilí. Stejně tak to je ve Zpravodaji s různými překlepy. I v minulém čísle došlo k překlepům, za které se omlouvám:

- Nejdříve se omlouvám holohlavskému panu starostovi. Na straně 5 jsem chtěl upřesnit, že bude nutná přeložka vodovodu na hrázi *černožického* rybníka – jedná se však o *holohlavský* rybník! Budiž pro mě alespoň malou omluvou to, že v Černožickém zpravodaji označili tento rybník jako černožicko-holohlavský.

- Na str. 8 je popisován zvon na věži smiřického kostela. Šlo o zdůraznění skutečnosti, že zvon byl ulit roku **1519** (to znamená s devítkou na konci!) a že pochází ze zbořeného kostela sv. Jiljí z vesnice Ples, na jejímž místě byla postavena pevnost Josefov. Pan ing. Kupka mi právem připomněl, že není uveden celý překlad textu na zvonu – je opravdu možno ještě dodat, že na zvonu říká text, že zvon „je zvěstovatelem válek, slavností a smrti (funus – pohřbu)“.
- Na upozornění p. ing. Kupky se zvláště omlouvám čtenářům za to, co jsem na str. 9 při popisu hlavního oltáře ve zdejší kostele napsal: po stranách oltáře jsou 2 sochy (to je dobře) – jedná se však o sochu sv. Anny a sochu **sv. Joachima** (to jsou rodiče Panny Marie – mnou uvedený sv. Josef byl jejím manželem!).
- Na straně 21 85letá jubilantka pí Marie Hynková ve skutečnosti bydlí ve Smiřicích, Komenského 73.
- Na poslední straně se mělo „pálit spálené listí“. Zde si jistě čtenáři doplnili, že se mělo spálit spadané listí.

Když už jsem si vzal slovo, chtěl bych na přání čtenářů poděkovat naší radnici za to, jak se stará o zvelebování našeho města. Svědčí o tom zlepšený stav komunikací, předlážděných chodníků a schodiště Na Lednici. Městskému rozhlasu je po dlouhé době opět rozumět. Výměnou pouličních světel se také zlepšil vzhled a kvalita osvětlení (zde se ozvaly i hlasy kritické – vždyť stará světla ještě svítila – nová svítí víc a jsou mnohem úspornější – náklady se velmi brzy vrátí!). Nyní v předvánočním čase mnoho občanů vyšlo večer na procházku po Palackého ulici a velmi si pochvalovalo předvánoční světelnou výzdobu ulice i kostela – i to přispělo ke zlepšení předvánoční nálady. Pokud odebíráte Zpravodaj, mám pro vás ještě jednu dobrou zprávu. Zpravodaj bude vycházet beze změny i v roce 2000 a zatím se nebude zdražovat.

Příjemné prožití vánočních svátků, vše nejlepší do nového roku **2000** a na stránkách Zpravodaje snad opět na shledanou.

Miroslav Volák

Napsáno před 66 lety

Možná, že alespoň někteří víte, že vedoucím Kanceláře prezidenta republiky byl určitou dobu i Ivan Medek. Jeho matkou byla nejstarší dcera známého malíře Antonína Slavíčka. Otcem byl známý legionář, generál a spisovatel Rudolf Medek, který před 66 lety napsal:

„... vždycky bude žít typický český štváč. Hanebně jízlivý, v nic nevěřící, opakující nesnesitelné větičky plné neznámých slov, jež obyčejně nemají obsahu, šeptající o různých hrůzách, jež nás mají stihnouti, mužíček paniky, milovník každého zmatku, každého nepořádku, každého hecu. Podněcující a potom prchající, je-li zle. Takový umrněný český čertík, z něhož sice nejde hrůza, poněvadž sám nikdy nikoho nesežral, ale přesto malá špinavá bestie, podobná šakalu, jež je s to nadělat nesmírné škody.

Typický český štváč je tu – s malou přestávkou – stále. Ono se mu totiž daří pouze v demokracii. Protože je v podstatě srab, každá totalita mu zavře ústa (hubu). V totalitě leze po čtyřech, nosí v průvodech transparency, sborově nadává (štěká) na (odsuzuje) demokracii.

Velké množství lidí s takovým charakterem naskákalo na prkna naší politické scény – slušelo by se dát však otázku: Kým byli asi zvoleni?“

Až potud Rudolf Medek před 66 lety – nepřipomíná vám to zcela současnou politickou scénu? Teď – v době Vánoc – dodejme, proč si tím vším trápit hlavu? Můžeme jezdit do Itálie, do Řecka,

na Maltu, na Kanáry – a konečně – můžeme i nadávat na co chceme. Nic ve zlém, ale myslíte si snad, že zrovna vy jste vždy jiní – lepší?

Říkejte si:

Bože, dej mi jasnou mysl, abych se dokázal smiřovat s tím, co nemohu změnit, abych měl odvahu změnit, co zmůžu – a abych to vždycky rozpoznal.

Churchill:

Demokracie je ze všech špatných systémů ten nejlepší.

Známý režisér Dušan Klein k tomu dodává:

„Kdyby ještě ten špatný systém neřídilo tolik blbců, bylo by to příjemné. Bohužel jsme v rukou šílenců, a to je opravdu škoda.“

**druhá největší pojišťovna
rozšířila od 1. prosince 1999 otevírací dobu
v kanceláři v Hradci Králové
PONDĚLÍ až NEDĚLE od 8,00 do 18,00 hodin**

**POVINNÉ RUČENÍ 2000
SE DVĚMA BONUSY
Držíme slovo!**

STAVO *plast s.r.o.* **HK**

Výroba plastových výplní

STAVOplast s.r.o. HK
výroba plastových výplní
výrobní závod Třebechovice p. O.
Resslova 350
503 46 Třebechovice p. O.
tel.: +420 49 5592121-2
tel./fax: +420 49 5593119

PLASTOVÁ OKNA

z profilů REHAU
dle vašich představ

Nyní také možnost splátkového prodeje!!!

Navštivte nás ve výrobním závodě:

Resslova 350
(objekt Galexu)
Třebechovice p. O.
tel./fax: 049/55 93 119

Obsah:

Informace z radnice	2
Miroslav Hlava: Rok 2000 je zde	4
M. Volák: 9 v dějinách Smiřic	5
M. Volák: Šternberkové ve Smiřicích	6
Ing. L. Kupka: 110 let mateřské školy	10
210 let školy ve Smiřicích – zpráva o činnosti ZS	11
Z činnosti DDM Smiřice	13
Akce DDM v roce 2000	15
Důchodci na cestách	15
Ing. L. Kupka: Z historie domů ve Smiřicích	16
Zprávy hospodářsko-správního odboru – životního prostředí	21
Z matriky městského úřadu	22
Šotek úřadoval	25
Napsáno před 66 lety	25
Inzerce	26

ZPRAVODAJ Smiřic, Rodova a Holohlav

Vydává Městský úřad ve Smiřicích

Odpovědný redaktor: Miroslav Volák

Příspěvky i vzkazy zasílejte na adresu: Městské kulturní středisko ve Smiřicích

Vychází nepravidelně jednou za čtvrtletí.

Vytiskla: Tiskárna PASEKA Jaroměř, Havlíčkova 30

Ve Smiřicích a Holohlavech předplatitelům donáška až do domu. Prodej v prodejnách tisku.

Uzávěrka příštího čísla do 29. února 2000.

Cena jednoho výtisku 8,- Kč. Předplatné na celý rok 28,- Kč.

Náklad 520 výtisků.